

NORGES HØYESTERETT

Den 11. februar 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Indreberg, Kallerud og Thyness i

HR-2021-267-U, (sak nr. 20-186681SIV-HRET), sivil sak, anke over dom:

A (advokat Nora Løvøi Bjørnstad)

mot

Staten v/Statens pensjonskasse (Regjeringsadvokaten
v/advokat Håvard Hansen Holdø)

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens avgjørelse i sak om erstatning etter yrkesskadeforsikringsloven.
- (2) Nord-Troms tingrett avsa 14. februar 2020 dom med slik domsslutning:
 - «1. Statens pensjonskasse frifinnes.
 2. Saksomkostninger tilkjennes ikke.»
- (3) Saken hadde tidligere vært behandlet i Nord-Troms tingrett. Ved Nord-Troms tingretts dom 9. november 2018 ble Statens pensjonskasse frifunnet. Denne avgjørelsen ble opphevet av Hålogaland lagmannsrett i dom 20. juni 2019 i medhold av tvisteloven § 29-23 tredje og fjerde ledd.
- (4) A anket over tingrettens nye avgjørelse. Han anførte blant annet at Statens pensjonskasse hadde erkjent at han hadde vært utsatt for en arbeidsulykke mens han gjorde tjeneste i forsvaret.
- (5) Hålogaland lagmannsrett avsa 12. november 2020 dom med slik domsslutning:
 - «1. Anken forkastes.
 2. Saksomkostnader tilkjennes ikke for noen instans.»
- (6) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen og rettsanvendelsen. Han gjør blant annet gjeldende at lagmannsretten ikke har vurdert hans anførsel om at Statens

pensjonskasse har bundet seg avtalerettslig til at det foreligger en arbeidsulykke. Prinsipalt har A lagt ned påstand om at lagmannsrettens dom oppheves, subsidiært at anken fremmes til behandling i Høyesterett.

- (7) *Staten v/Statens pensjonskasse* har tatt til motmæle og har lagt ned påstand om at anken nektes fremmet. Det er blant annet gjort gjeldende at pensjonskassen ikke har bundet seg avtalerettslig til at det foreligger en arbeidsulykke eller til å betale erstatning. Det er vist til at arbeidsulykke er ett av flere vilkår for å kreve erstatning for yrkesskade.
- (8) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget kan oppheve en avgjørelse dersom det foreligger feil som ubetinget skal tillegges virkning, jf. tvisteloven § 29-21 andre ledd, eller utvalget av andre grunner enstemmig finner det klart at det er grunnlag for opphevelse, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd.
- (9) Tvisten gjelder om A har krav på yrkesskadeforsikring fra Statens pensjonskasse etter yrkesskadeforsikringsloven § 11 bokstav a. Bestemmelsen gir dekning for «skade og sykdom forårsaket av arbeidsulykke (yrkesskade)».
- (10) Etter en omfattende drøftelse kom lagmannsretten til at det «ikke foreligger en arbeidsulykke». Lagmannsretten tok derfor ikke stilling til spørsmålet om årsakssammenheng.
- (11) Lagmannsretten vurderte så om pensjonskassen «er bundet til å utbetale erstatning på avtalerettslig grunnlag». Retten foretok altså en samlet vurdering av om A hadde krav på erstatning på avtalerettslig grunnlag og kom, – «under noe tvil» – til at pensjonskassen ikke var bundet. Lagmannsretten viste her blant annet til at pensjonskassen hadde tatt forbehold om at spørsmålet om årsakssammenheng måtte utredes nærmere.
- (12) A gjør som nevnt blant annet gjeldende at Statens pensjonskasse ugjenkallelig har akseptert at han har vært utsatt for en «arbeidsulykke» i bestemmelsens forstand. Dette bygger han blant annet på et brev fra pensjonskassen datert 14. desember 2015 hvor det heter:
- «Vi har vurdert saken, og er under tvil kommet til at hendelsen den 5. februar 2009, hvor du fikk en psykisk og fysisk reaksjon under et røykdykkerkurs i Forsvaret, kan godkjennes som en yrkesskade. Vi vil nå utrede om det foreligger årsakssammenheng mellom yrkesskaden og din uførhet. Vi kommer tilbake til deg når dette er utredet nærmere.»
- (13) Pensjonskassen skiller her altså uttrykkelig mellom om hendelsen kan «godkjennes som en yrkesskade» og «om det foreligger årsakssammenheng». Det siste vil man komme tilbake til.
- (14) Selv om pensjonskassen i sitt brev skilte mellom om A hadde vært utsatt for en yrkesskade og om det forelå årsakssammenheng, vurderte lagmannsretten under ett om pensjonskassen var avtalerettslig bundet til å utbetale erstatning. Dommen mangler dermed en vurdering av As anførsel om at pensjonskassen i alle fall hadde bundet seg til å akseptere at han hadde vært utsatt for en arbeidsulykke. Retten avgjorde som nevnt saken nettopp på det grunnlag at A ikke hadde vært utsatt for en arbeidsulykke.
- (15) Etter ankeutvalgets oppfatning må den manglende vurderingen av det utvalget oppfatter som en av As sentrale anførsler lede til at lagmannsrettens dom oppheves, jf. tvisteloven § 30-3 andre ledd bokstav d.

- (16) A har ikke krevd dekning av sakskostnader dersom hans prinsipale påstand om opphevelse i ankeutvalget tas til følge.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens dom oppheves.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Hilde Indreberg
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)